

INSPIRATIONSPUNKTER

[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

6. december 2018

Samråd i ERU den 6. december 2018 – Spørgsmål AI stillet af Erhvervsudvalget.

[Indledning]

- Tak for invitationen til samrådet i dag.
- Det er bestemt et centralt emne.
- Jeg var selv nede og høre, da Kommissionen præsenterede sit forslag for ECOFIN i september. Jeg fik indtryk af, at der er god opbakning til forslaget, som derfor nok kan forventes vedtaget i nogenlunde den form, forslaget har.
- Kommissionen fremsatte den 12. september 2018 et forslag om at styrke beføjelserne på hvidvaskområdet til Den Europæiske Banktilsynsmyndighed, også kaldet EBA. Det på baggrund af den seneste tids alvorlige sager på hvidvaskområdet i flere EU-lande.
- I samrådsspørgsmålet spørges der til
 - hvilke krav Europa-Kommissionens forslag stiller til danske myndigheder;
 - hvilke ressourcer danske myndigheder skal bruge for at kunne opfylde kravene; og

- hvilke lovgivningsmæssige konsekvenser forslaget vil have.
- Inden jeg besvarer samrådsspørgsmålet, har jeg nogle indledende bemærkninger.
- Sammen med forslaget præsenterede Kommissionen en meddelelse om bekæmpelse af hvidvask. I meddelelsen peges der på en række yderligere mulige tiltag på kort og lang sigt.
- På *kort sigt* foreslår Kommissionen en række tiltag, der ikke kræver lovgivning. Det handler bl.a. om at udvikling af "best practice" for samarbejdet mellem myndighederne og vejledninger om, hvordan tilsynsmyndighederne bedst kan adressere risici relateret til hvidvask.
- Kommissionen foreslår bl.a., at det på *lang sigt* bør overvejes at samle de europæiske beføjelser på hvidvaskområdet hos én institution på europæisk niveau.
- Derudover mener Kommissionen, at det bør overvejes, at gøre dele af hvidvaskdirektivet til en forordning med direkte virkning i medlemslandene. Formålet er at sikre øget harmonisering af reglerne på tværs af landene.

[Spørgsmål 1: krav til Finanstilsynet som følge af forslaget]

- Hvis vi vender os mod forslagets konkrete indhold, foreslår Kommissionen at øge EBA's beføjelser og ansvar på en række punkter i forhold til bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering. Det gælder bl.a. indsamling af data, udarbejdelse af fælles europæiske standarder for tilsyn med hvidvask samt overvågning og vurdering af udviklingen indenfor hvidvaskrisici på de finansielle markeder.
- Der lægges derimod ikke med forslaget op til at ændre på, at EBA ikke er en tilsynsmyndighed på linje med de nationale tilsynsmyndigheder. EBA fører f.eks. *ikke* direkte tilsyn med europæiske kreditinstitutter. Modsat fører Finanstilsynet som national tilsynsmyndighed direkte tilsyn med kreditinstitutter, såvel som med øvrige finansielle virksomheder uden for pengeinstitutområdet. Det ændres der ikke på med forslaget.
- Med forslaget vil det således fortsat være Finanstilsynet, der fører hvidvasktilsyn med de finansielle virksomheder i Danmark efter hvidvaskloven.
- EBA skal fremover primært fungere som koordinerende europæisk tilsynsmyndighed for bekæmpelse af hvid-

vask og gå forrest i arbejdet for at fremme integritet, gennemsigtighed og sikkerhed i de finansielle systemer.

- De beføjelser til bekæmpelse af hvidvask, som i dag findes hos de tre europæiske tilsynsmyndigheder – altså EBA, ESMA og EIOPA – foreslås samlet hos EBA.
- I praksis har de europæiske tilsynsmyndigheders arbejde på området hidtil været begrænset. Der har således også kun været prioriteret ganske få årsværk til området fordelt på de tre myndigheder.
- EBA får konkret til opgave at indsamle information om svagheder i forbindelse med procedurer for hvidvaskbekæmpelse, ledelsesstrukturer, egnetheds- og hæderlighedsvurderinger, forretningsmodeller og andre aktiviteter til bekæmpelse af hvidvask hos finansielle aktører og tilsynsmyndigheder.
- Endvidere bliver der lagt op til, at EBA skal udvikle fælles standarder for hvidvaskbekæmpelse og overvåge markedsudvikling med henblik på at kunne identificere sårbarheder over for hvidvask.
- Det foreslås derudover, at EBA skal søge at ensrette tilgangen til tilsynsprocesser mellem nationale myndigheder gennem jævnlige undersøgelser. Såfremt EBA finder

alvorlige mangler i de nationale tilsyn, skal dette meddeles i en rapport til Europa-Parlament, Rådet og Kommissionen.

- EBA skal desuden spille en rolle i forhold til samarbejdet og kontakt med myndigheder i lande uden for EU i tilfælde af grænseoverskridende sager om hvidvask, som involverer tredjelande.
- Derudover lægges der op til, at der skal oprettes en central database under EBA til indsamling og udveksling af informationer mellem europæiske og nationale tilsynsmyndigheder.
- Endvidere foreslås det, at der bliver etableret et permanent internt udvalg til bekæmpelse af hvidvask, som skal ledes af EBA og med deltagelse af nationale hvidvasktilsynsmyndigheder og relevante EU-institutioner og myndigheder. Udvalget vil få til opgave at forberede og koordinere nye hvidvaskbekæmpelsesinitiativer.
- Når det gælder konkrete tilfælde, hvor EBA finder indikationer på væsentlige overtrædelse af EU's hvidvasklovgivning eller den nationale implementering heraf, kan EBA anmode de nationale myndigheder (som i Danmark er Finanstilsynet) om at efterforske mulige tegn på over-

trædelser og at overveje at pålægge den pågældende finansielle aktør sanktioner.

- Desuden skal EBA kunne anmode den nationale myndighed om at overveje at vedtage en afgørelse rettet mod den pågældende finansielle aktør, der pålægger aktøren at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at opfylde aktørens forpligtelser. I dag har EBA kun mulighed for at igangsætte en egentlig proces efter reglerne for muligt brud på EU-retten, men ikke at anmode den nationale myndighed om at overveje at agere.
- Såfremt den nationale myndighed afslår at efterkomme en anmodning fra EBA, kan EBA selv foretage en undersøgelse, som i sidste ende kan ende med vedtagelse en afgørelse rettet mod den pågældende finansielle aktør.
- Før en endelig afgørelse mod den finansielle aktør træffes, skal Kommissionen have udtalt sig, og afgørelsen må ikke være i strid med Kommissionens udtalelse, ligesom afgørelsen skal være nødvendig for at opretholde lige konkurrencevilkår på det indre marked eller til sikring af det finansielle systems funktion og integritet.
- Endelig bliver der lagt op til enkelte mindre konsekvensrettelser af hvidvaskdirektivet, der som bekendt er

strammet ad flere omgange de seneste år. Vi er jo i gang med at implementere femte udgave i øjeblikket.

- Der ændres med forslaget ikke på Finanstilsynets beføjelser på hvidvaskområdet.
- Forslaget vil dog betyde, at Finanstilsynet i højere grad vil blive forpligtet til at udveksle data og oplysninger med EBA. I den forbindelse vil der være behov for at indsamle, oversætte og fremsende den slags oplysninger.

[Spørgsmål 2: ressourcer til Finanstilsynet]

- I samrådsspørgsmålet spørges der også til, hvilke ressourcer danske myndigheder, det vil sige Finanstilsynet, skal bruge for at kunne opfylde kravene.
- Som nævnt vedrører forslaget fra Kommissionen primært en styrkelse af EBA's hvidvaskkompetencer. Derfor er det også primært EBA, der vil få nye eller mere omfattende arbejdsopgaver.
- Finanstilsynet vil i højere grad skulle udveksle data og oplysninger med EBA mv.
- Ligeledes vil Finanstilsynets skulle deltage i flere arbejdsgrupper og lignende i EBA, f.eks. med udarbejdelse af retningslinjer. Det er dog ikke noget, der forventes at lægge beslag på væsentlige ressourcer.

- På nuværende tidspunkt vides det ikke præcist, hvilke oplysninger der vil være tale om, så på det foreliggende grundlag er det ikke muligt nærmere at estimere et resourcebehov. Udgifterne ventes imidlertid isoleret set at være forholdsvis begrænsede.

[Spørgsmål 3: lovgivningsmæssige ændringer]

- Endelig spørges der i samrådsspørgsmålet til, hvilke lovgivningsmæssige ændringer, der vil følge af forslaget.
- De forordninger, der i forslaget lægges op til at ændre, finder direkte anvendelse i dansk ret – som det jo er med EU-forordninger. Derudover lægges der som nævnt alene op til mindre justeringer af hvidvaskdirektivet.
- En vedtagelse af forslaget forventes derfor at have relativt begrænsede lovgivningsmæssige konsekvenser. Der kan være behov for visse mindre konsekvensrettelser i dansk ret som følge af forslaget.
- Efter forslaget er vedtaget, vil efterfølgende standarder, retningslinjer og lignende udarbejdet af EBA kunne få en afsmittende virkning på den tilsynspraksis, Finanstilsynet i dag har på hvidvaskområdet.

- Det svarer til andre dele af den finansielle regulering, hvor de europæiske tilsynsmyndigheder også bidrager til fortolkningen af reglerne.

[Regeringens holdning]

- Regeringen lægger stor vægt på en styrket bekæmpelse af hvidvask. Derfor bakker vi grundlæggende op om forslaget.
- Vi er således gået aktivt og positivt ind i drøftelserne om nye europæiske initiativer til bekæmpelse af hvidvask med henblik på at styrke integriteten og stabiliteten i det finansielle system.
- Regeringen er åben over for at give europæiske myndigheder, herunder også EBA, øgede kompetencer til bekæmpelse af hvidvask, hvor det er velbegrundet og skaber merværdi.
- Vi håber samtidig på, at der hurtigt kan opnås enighed i Rådet og efterfølgende med Europa-Parlamentet.

[Afslutning]

- De tekniske forhandlinger om forslaget er i gang nu, såvel i Rådet som i Europa-Parlamentet. Derfor kan forslaget naturligvis blive justeret i løbet af forhandlingerne.

- Tak for ordet.